

ויפרדו איש מעל אחיו

Lot and Avram separate – why?

(1) בראשית פרק יג

(ה) וגם ללוט ההלך את אברם היה צאן ופקד ואהלים: (ו) ולא נשא אתם הארץ לשבת יחדו כיהיה רכושם רב ולא יכלו לשבת יחדו: (ז) ויהידיב בין רעי מקנה אברם ובין רעי מקנה לוט והכנעני והפריזי אז ישב בארץ: (ח) ויאמר אברם אל לוט אל נא תהי מריבה ביני וביןך ובין רעי ובין רעיך כיהנשים אחים אנחנו: (ט) הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי אס השמאל ואימנה ואס הימין ואשמאלה: (י) וישא לוט את עיניו וירא את כל כפר הירדן כי כלה משקה לפני שחת ה' את סדם ואת עמרה כגדה בארץ מצרים באכה צער: (יא) ובחר לו לוט את כל כפר הירדן ויסע לוט מקדם ויפרדו איש מעל אחיו: (יב) אברם ישב בארץ כנעני ולוט ישב בערי הכפר ויאהל עד סדם: (יג) ואנשי סדם רעים וחטאים לה מאד:

(2) רש"י בראשית פרק יג

(ז) ויהי ריב - לפי שהיו רועים של לוט רשעים ומרעים בהמתם בשדות אחרים, ורועי אברם מוכיחים אותם על הגזל, והם אומרים נתנה הארץ לאברם, ולו אין יורש, ולוט יורשו, ואין זה גזל, והכתוב אומר והכנעני והפריזי אז ישב בארץ ולא זכה בה אברם עדיין: *Good (Avraham's shepherds) vs. evil (Lot's shepherds)*

(3) רמב"ן בראשית פרק יג

ויהי ריב - כתב רש"י... ואני תמה, כי המתנה שנאמרה לאברם לזרעו היתה, שנאמר למעלה (יב ז) לזרעך אתן את הארץ הזאת, והיאך יירשנו לוט. אולי שמעו הרועים המתנה וטעו, והכתוב אומר כי גם ללוט גם לאברם איננה עתה. ולפי זה מה שאמר תחילה כי היה רכושם רב, לאמר כי מפני הרכוש הרב לא ישא אותם הארץ, והוצרכו רועי לוט להכניס מקניהם בשדות שיש להם בעלים, וזאת סבת המריבה:

ועל דרך הפשט היתה המריבה על המרעה, כי לא נשא אותם הארץ, וכאשר היה מקנה אברם רועה באחו, היו רועי לוט באים בגבולם ורועים שם. והנה אברם ולוט היו גרים ותושבים בארץ, ופחד אברם פן ישמע הכנעני והפריזי יושב הארץ כובד מקניהם ויגרשום, או יכו אותם לפי חרב ויקחו להם מקניהם ורכושם, כי ישיבת הארץ עתה להם לא לאברם, וזה טעם **והכנעני והפריזי** - כי הזכיר שהיו עמים רבים יושבים בארץ ההיא, ולהם ולמקניהם אין מספר, ולא ישא אותם הארץ ואת אברם ולוט:

וממלת אז - יראה לי כי העמים היו בארץ בימים ההם יושבי אהל ומקנה, נאספים מקצתם אל עיר אחת ורועים שם שנה או שנתים, ונוסעים משם אל גבול אחר אשר לא רעו אותו, וכן יעשו תמיד כמנהג בני קדר, והכנעני והפריזי היו אז בארץ הנגב, ובשנה האחרת יבואו שם היבוסים והאמורים:

Dispute over grazing land which would endanger them – prosaic and tactical consideration

(4) ביאור ר"ע ספורנו

ואברם כבד מאד במקנה: והצרו להתנהל לאטו, אף על פי שהיה חפץ לשוב מהרה אל מקום המזבח להבין ולהורות פראשונה, ולפיכך, וגלך למסעיו: שהם מסע הרועים הנוסעים ממקום למקום בכלות המרעה ממקום הראשון ולא נשא אתם הארץ: מרעה הארץ לא היה מספיק לשניהם, לפיכך... ויהידיב בין רעי מקנה אברם ובין רעי מקנה לוט: היתה ביניהם מריבה לראות מי נדחה מפני מי מן המרעה שימצאו והכנעני והפריזי אז ישב בארץ: ולכן היה הריב בין שני אחים גרים מבאים את ריחם בעיני התושבים, כי בהיות מריבה בין האחים הגרים יחשבו אותם התושבים לאנשי ריב וישאו קל וחמר בעצמם. ביני וביניך: לעתיד, כשיבחר אחד ממונו איזה מרעה, "אל נא תהי מריבה", שירצה אותו גם חברו ובין רעי ובין רעיך: עתה בשבתנו פה הלא כל הארץ לפניך: כי אמנם אתה תבחר המקום שתירצה, לפיכך... הפרד נא מעלי: הפרד אתה אל הצד אשר תבחר, ואני אסע אל הפכו אס השמאל: אם תבחר לבקש מרעה אחד בצד שמאל ואימנה: אני אבקשנו בצד ימין

The dispute – over land – had implications for the success of Avraham's mission

(5) פירוש רד"צ הופמן

Dispute... It stands to reason that the dispute broke out over grazing fields or wells...and the K'naani and Prizi...to explain why the fields were insufficient for both of their grazing needs; besides the Canaanites, who were already there, the Prizites joined this land. It seems that this point should have been made before v. 6; but it seems that the text is expressing something else; since there were other nations around, this dispute was dangerous. It would be very easy for these nations to appoint judges between them and enslave them (אברם ולוט). This was another reason to seek peace – and separation...

מבנה העלילה – והפתרון הטמון בו!

The Structure of the Narrative – (which holds the solution!)

(א) וַיַּעַל אַבְרָם מִמְצָרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנְּגִבָה:

(ב) וַאֲבָרָם כָּבֵד מְאֹד בְּמִקְנֵה בְּכֶסֶף וּבְזָהָב:

(ג) וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנְּגֵב וְעַד בֵּית אֵל עַד הַמְּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שָׁם אֲהֵלָה בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין הָעֵי:

(ד) אֵל מְקוֹם הַמְּזֻבַּח אֲשֶׁר עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם ה':

(ה) וְגַם לְלוֹט הִהְלִיךְ אֶת אַבְרָם הָיָה צֹאן וּבָקָר וְאֲהֵלִים:

(ו) וְלֹא נִשָּׂא אֹתָם הָאָרֶץ לְשִׁבְתָּ יַחְדָּו כִּי הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לְשִׁבְתָּ יַחְדָּו:

(ז) וַיְהִי רִיב בֵּין רְעֵי מִקְנֵה אַבְרָם וּבֵין רְעֵי מִקְנֵה לוֹט

וְהַפְּנֵעֵנִי וְהַפְּרֹזִי אֲזִי יוֹשֵׁב בְּאָרֶץ:

(ח) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל לוֹט אַל נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין רְעֵי וּבֵין רְעֵיךָ כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ:

(ט) הֲלֹא כָל הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הַפְּרֹד נָא מֵעָלֵי אִם הִשְׁמָאֵל וְאִימָנָה וְאִם הַיְמִין וְאִשְׁמָאֵלָה:

(י) וַיִּשָּׂא לוֹט אֶת עֵינָיו וַיִּרְא אֶת כָּל כְּפַר הַיַּרְדֵּן כִּי כָלָה מִשְׁקָה לְפָנָי שַׁחַת ה' אֶת סְדֹם וְאֶת עִמּוֹרָה כְּגֹן ה' בְּאָרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶבֶה יַעַר:

(יא) וַיִּבְחַר לוֹ לוֹט אֶת כָּל כְּפַר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקְדָּם וַיִּפְרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו:

(יב) אַבְרָם יוֹשֵׁב בְּאָרֶץ כְּנָעַן וְלוֹט יוֹשֵׁב בְּעָרֵי הַכְּפָר וַיֵּאֱהָל עַד סְדֹם:

(יג) וְאֲנָשֵׁי סְדֹם רְעִים וְחַטָּאִים לַה' מְאֹד: